

Ügyszám: NAIH-8628-2/2023.
Ügyintéző: dr. Berei Szonja
E-mail: berei.szonja@naih.hu
Tel.: 391-1412

Dr. Katona Gábor részére
helyettes államtitkár
Építési és Közlekedési Minisztérium

kodifikacio@ekm.gov.hu

Tisztelt Helyettes Államtitkár Úr!

A magyar építészeiről szóló törvény tervezetere a személyes adatok védelme és a közérdekű adatok nyilvánossága szempontjából a következő észrevételt teszem.

1. Az előterjesztés nem ad róla tájékoztatást, hogy elkészültek-e a tervezetben létrehozni tervezett új nyilvántartásokhoz (Építőipari Monitoring- és Adatszolgáltató Rendszer, Nemzeti Építőipari Felügyeleti és Adatszolgáltató Rendszer, Nemzeti Építésgazdasági Nyilvántartás, nemzeti tervvagyron és az építészeti szerzői jogi nyilvántartás) az előzetes adatvédelmi hatásvizsgálatok. Ezeket elvégezni az előterjesztő feladata az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (Infotv.) 25/G. § (6) bekezdése alapján, javaslom ennek pótlását még a törvényjavaslatnak az Országgyűléshez történő benyújtása előtt.

2. A tervezetnek az Országos Építésügyi Nyilvántartásra vonatkozó részét javaslom felülvizsgálni a következők szerint. Jelenleg a tervezet a 202. § (1) bekezdésében határozza meg az OÉNY-ben kezelt adatok adatkezelésének célját, a 204. § (2) bekezdése pedig arról rendelkezik, hogy ezeket a személyes adatokat ki is merheti meg. Azonban a 202. § (1) bekezdésében az adatkezelési cél meghatározása annyira tág és bizonytalanul definiált, hogy abból a valódi adatkezelési cél nem derül ki egyáltalán. A 204. § (2) bekezdése pedig oly módon határozza meg a megismerésre jogosultak körét, hogy vagy – hiányosan – megismétli az általános adatvédelmi rendeletből következő előírásokat, vagy más jogszabályok tartalmára hivatkozik, anélkül, hogy ezen jogszabályokat közelebbről körülhatárolná, megnevezné.

Valójában a normaalkotó feladata az OÉNY adatkezelési szabályaival kapcsolatban az, hogy konkrétan felsorolja, mely esetekben, milyen feltételek között, ki jogosult meghatározott körű személyes adatok megismerésére az OÉNY-ből. Ennek a felsorolásnak minden egyes esetben teljesen konkrétnek kell lennie, vagy ha a szabályozni kívánt kötelező adatkezelésről már más hatályos törvény rendelkezik, akkor akár arra a törvényi előírásra hivatkozva kell megalkotni annak törvényi párját a Métv.-ben. Minderről csak törvényi szinten lehetséges rendelkezni, az Infotv. 5. § (1) és (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően. Nem helyes ezért a 202. § (2) bekezdésében a „kormányrendeletben meghatározottak szerint” fordulat sem, de legalábbis már most végig kell gondolni, hogy milyen normatartalom az, amit az Infotv. 5. § (3) bekezdése enged kormányrendeleti szinten szabályozni, ha van ilyen. (Megjegyzem egyébként, hogy a 207. § (2) bekezdése helytelenül hivatkozik a 202. § (2) bekezdésére, az (1) bekezdésre kellene valójában.) Javaslom áttekinteni az Infotv. 5. § (3) bekezdésében a kötelező adatkezelés előírására vonatkozó törvény kötelező tartalmi elemeinek felsorolását.

Miután rendelkezésre áll az az esetkör, amelyben az adatok megismerhetők és átadhatók, ez alapján végig kell gondolni, mi az OÉNY-ban a személyes adatok kezelésének célja, és ez alapján kell rendelkezni a 202. § (1) bekezdésében. Természetesen a 202. § (2) és (3) bekezdésében meghatározott adatkörnek összhangban kell állnia a megismerhetőségre vonatkozó szabályokkal, tehát nem írható elő olyan személyes adat kezelése az OÉNY-ban, amelynek felhasználásáról, megismerhetőségéről – szigorúan az adatkezelési céllal arányosan – nem rendelkezik a törvény, tehát mintegy cél nélkül kezelné az OÉNY működtetője. Az adatkezelési cél meghatározásánál javasolom figyelembe venni, hogy ahogy az Alkotmánybíróság már több alkalommal kimondta, nem elégséges arról rendelkezni, hogy egy adatkezelés célja az adatkezelő feladatainak ellátása, ennél a konkrét célmeghatározásra van szükség, amelyből világosan felismerhető, hogy az adatkezelés szükséges, a cél elérésével arányos, arra alkalmas.

Mindezekhez kapcsolódóan felülvizsgálni javasolom a 207. § (2) bekezdésében foglalt adatkezelési időt is. Az adatkezelés idejét az adatkezelési cél ismeretében lehetséges meghatározni, és a tervezet szerinti megfogalmazás, amely egy homályosan meghatározott célhoz kötné az időtartamot, ennek nem felel meg. Nem tartom megfelelőnek a „de legfeljebb tíz évig” fordulatot sem. Egyrészt, nem világos, mitől számítódik a tíz év, másrészt, a megfogalmazásból az következik, hogy ha még szükség is van az adatkezelésre, de eltelt a tíz év, az adatot akkor is törölni kell, ami elég érthetetlennek tűnik. A 207. § (3) bekezdésének is áttekintését és átdolgozását javasolom. Az a) pontban az aa)-ae) felsorolás példálózó jelleggel nevezi meg a szokatlanul hosszú megőrzési időre kezelni rendelt adatok körét, ami nem elfogadható: a felsorolásnak konkrétan kell lennie, nem alkalmazható a „különösen” fordulat ez esetben. Az is megfontolást igényel, hogy a tervezet kifejezetten végtelen időtartamra rendel megőrizni bizonyos személyes adatokat, ami merőben szokatlan a személyes adatok kezelésében. Az még valamennyire érthető, hogy az építmények esetében szükséges lehet hosszú megőrzési időt előírni bizonyos adatkörre, de nem egyértelmű, hogy erre pl. az építmény lebontása, megsemmisülése után is szükség van-e még. Megjegyzem ennek megítélésében is döntő lenne az adatkezelési cél pontos megjelölése, ami sajnos a tervezet alapvető hiányossága. Megfontolásra javasolom, hogy a tervezet ne az adatkezelés pontos időtartamát írja elő, hanem időszaki felülvizsgálatot írjon elő, pl. tíz évenként. A tervezet archiválásra hivatkozik, aminek időpontja viszont nem derül ki a tervezetből, illetve az sem, hogy az archivált dokumentumokat hol fogják őrizni. Ha valahol az OÉNY-en kívül – pl. a Levéltárban – kerül sor az archivált dokumentumok őrzésére, akkor viszont a tervezetnek arról kell rendelkeznie, hogy a Levéltárnak történt átadás után az adatokat az OÉNY-ből törölni kell.

3. A tervezet létrehoz egy sor új nyilvántartást – részben – közhiteles tartalommal, ugyanakkor nem rendelkezik az abban kezelt, feldolgozott adatok megismerhetőségéről, az adatok statisztikai célú kezeléséről, vagy a személyes adatnak, vagy védett ismeretnek nem minősülő közérdekű, vagy közérdekből nyilvános adatként történő megismerhetővé tételéről, noha a törvénytervezet három helyen is rögzíti az átláthatóság követelményét és célját. Így a közérdekű és közérdekből nyilvános adatok megismerésének szempontjából kérdéses, hogy az átláthatóság kinek a számára és milyen mértékben biztosított.

Ilyen módon nincsenek konkrét rendelkezések, alapelvek lefektetve, amelyek a nyilvánosságot biztosítanák a 14. §-ban. A 77. § (5) bekezdésében ki kell mondani, hogy a közérdekű adatot kezelő szerv vagy személy a közérdekű adatok kiszolgáltatására köteles. A 149. §-sal kapcsolatban megjegyzem, hogy a tervezet nem egységes kodifikációs szempontból. Azt, hogy a törvény által közérdekből nyilvánossá tett adatok per definitionem közérdekből nyilvános adatok, minden esetben ki kell mondani az adatfajták meghatározásával együtt, utalva az Infotv. 3. 6. pontjára (közérdekből nyilvános adat: a közérdekű adat fogalma alá nem tartozó minden olyan adat, amelynek nyilvánosságra hozatalát, megismerhetőségét vagy hozzáférhetővé tételét törvény közérdekből elrendeli). A közhitelű, illetve közhiteles nyilvántartásnál pontosan meg kell határozni, hogy mely adatok ki által ismerhetők meg, illetve mely adatok minősülnek közérdekből nyilvános adatnak, mivel az Infotv. 27. § (8) bekezdése alapján az adatnyilvánossági szabályok (a III. fejezet)

rendelkezései nem alkalmazhatók a közhitelű nyilvántartásból történő – külön törvényben szabályozott - adatszolgáltatásra.

Ugyanígy a 198. § (4) bekezdésében is ki kell mondani *expressis verbis*, hogy a megjelölt, felsorolt adatok közérdekből nyilvánosak. A 203. § (2) bekezdésében nincs meg határozva, hogy mely adatok és milyen célból közérdekből nyilvánosak, közérdekből nyilvános adatok. (Nem jó megfogalmazás az, hogy: „ez részét képezi”, utalni kell az alaphalmazra az elrendelő jogszabályhelyre). A 216. § (9) bekezdésével kapcsolatban is az a probléma, hogy hiányoznak a szabályozási alapelvek, minimum nyilvánossági és részvételi standardok, melyektől eltérni helyi szinten sem lehet.

4. A 208. §-ban létrehozott új nyilvántartás esetében teljes egészében hiányzik a személyes adatok kezeléséhez az adatkezelési cél, ami pedig alapvető kérdés egy nyilvántartás működésénél. Ennek hiányában nem megítélhető, hogy a meghatározott adatkör az adatkezelési cél eléréséhez szükséges-e, arra vajon alkalmas-e, és azzal arányos-e az általános adatvédelmi rendeletben meghatározottaknak megfelelően.

5. A 209. §-ban létrehozott nyilvántartással kapcsolatban a (4) bekezdés ez esetben sem határozza meg az adatkezelési célt. Megjegyzem, hogy a (2) bekezdésben egy másik adatkezeléssel kapcsolatban előírt „átláthatóság” önmagában értelmezhetetlen és adatkezelési célként nem elégséges fordulat. A (4) bekezdésben nem értek egyet a cég képviselőjére jogosult személy adóazonosító jelének kezelésével. Az, hogy a képviselő milyen adóalany mint magánszemély, semmilyen összefüggésben nem áll azzal, hogy jogosult-e a cég képviselőjére. Ha pedig az adóazonosító jelet a személyazonosítás érdekében kezelné a tervezet, akkor felhívom a figyelmét, hogy az adóazonosító jel ilyen felhasználását kifejezetten ellenzem és nem támogatom. Az Alkotmánybíróság 15/1991. (IV.13.) határozatában alkotmányellenesnek minősítette az egységes személyazonosító alkalmazását, márpedig ha az adóazonosító jelet olyan adatkezelésben írná elő a tervezet, amely nem áll összefüggésben az érintett adóalanyi minőségével, akkor az az Alaptörvénnyel sem lenne összeegyeztethető.

A (6) bekezdéssel kapcsolatban az a)-j) felsorolásban nem elégséges, hogy a felvezető szöveg az adatkör meghatározásánál az „e törvényben meghatározott személyesadat-tartalom”-ra hivatkozik. A lekérdezhető adatkört ennél konkrétabban kell meghatározni, pontosan fel kell sorolni, akár ha arra van szükség, az egyes nyilvántartások esetében külön-külön a)-j) pontig. Itt ismét felhívom a figyelmét az adatkezelési cél pontos körülírásának a szükségességére. Továbbá a (4) és a (6) bekezdéssel kapcsolatban is felülvizsgálni javaslom a „kormányrendeletben meghatározott”, illetve a „kormányrendeletben meghatározottak szerint” fordulatokat, tekintve hogy az Infotv. 5. § (1) bekezdésének megfelelően igen kevés adatkezelési kérdés rendezhető rendeleti szinten törvényi szint helyett.

Budapest, 2023. október 11.

Üdvözlettel

Dr. habil. Péterfalvi Attila,
elnök, c. egyetemi tanár